

(המשך מעמוד 43)

שמריהו, ומראה חווילות מפוארות, אורי דיוויס, תושב כפר-שמריהו, מסביר כי הרדגרייב באדמה ערבית גזולה, שגלוקה מי הערבים לצורך בניית חווילות לעשירי ישראלי.

בשלב זה מחליטים שלושתנו לעזוב את אולם-הקולנוע. לא חשוב לנו כלל אם מי שהבחין בנו אם לאו, לא היה זה צעד הפגנתי אלא אקט של אנשים שלא יכלו לשאת את התעמולה המובהקת והחד-צדדית בסירטה של רדגרייב.

כששוחחתי לאחר מכן עם גיתאי הוא אמר לי: "רציית לעזוב את הסרט, ישבתי סמוך לרדגרייב ולא רציתי שהעזיבה שלי תעורר מהומות, אז נשארתי עד הסוף". וקסמן וליפשיץ היו המומים מהסרט. ליפשיץ מציג מייד שלא להקריין את סירטו בפסטיבל. וקסמן אמר: יש לנו מחר

והוא אמר: "אין לך שום ראיון". לא הבנתי במה מדובר, וניסיתי להסביר לו שהראיון נקבע אתמול. הוא חזר ואמר: "גבירתי, אין לך ראיון, הראיון בוטל". לשאלתי מי ביטל, אמר: "ואנסה רדגרייב". שאלתי למה, והוא אמר: "מכיוון שאני אמרתי לה".

זו היתה הפעם הראשונה שבה דיברתי עם גרי הילי, שהציג עצמו מאוחר יותר כראש האירגון שבו פועלת ואנסה רדגרייב — מיפלט מהפכת הפועלים העולמית — שיחרור מעול האימפריאליזם.

עם כל הכבוד — אמרתי לשמן הגוף — הראיון נקבע עליידי גברת רדגרייב, והייתי תי רוצה שהיא תגיד לי בעצמה שהראיון בוטל. הוא אמר לי: "בבקשה, היכנסו". בפנינו החדר ירבה הגברת האנגליה, ש-עד אז לא פצתה פיה. רדגרייב לא היתה בחדר, והוא אמר לי: "את סוכנת של

ואנסה רדגרייב. משוחחתי עם מבקר-הקולנוע התוניסאי פאריד בוגאדיר, שהינחה את הקרנת סירטה ואת מסיבת-העיתונאים שהתקיימה למחרת. משמאליה, נועץ מבט אחד מאנשי המישלחת המצרית. הגברת מימין היא האנגליה האלמונית שליוותה את רדגרייב ואשר חבטה בצלמת העולם הזה בארנק.

המרבצה

מסיבת-עיתונאים, שם נגיד מה דעתנו על הסרט שלה. לא צריך לנקוט בצעדים קיצוניים.

ליפשיץ אמר: "צריך לעזוב את הפסטיבל, במיוחד לאור זה שהיא אמרה שהיא גאה להציג אתנו". אחרי שיקול קצר, אנחנו מחליטים שהסרט אינו מסוכן, מכיוון שהוא חד-צדדי כל כך, שהוא משכנע רק את המשוכנעים. קשה להתעלם מכך, שעובדות רבות בסרט אמנם נכונות, אולם הצורה שבה נערכו הדברים, האפקטים שבהם השתמשו יוצרי הסרט — ביחוד האפקטים המוסריים וטריטוריה ההליקופטר — כל אלה קלומים לו להיות סרט תעמולה מובהק.

את סוכנת

של המוסד!

אנחנו יושבים במרכז מועדון הים התיכון בקאמרניה. סרג' אנקרי ואשתו, דניאלה, מצטרפים אלינו. סרג' מספר לנו, שהערבים עצמם מודים כי הסרט הוא חד-צדדי וגרוע. הוא דיבר עם כמה מהם. אנחנו רואים את רדגרייב יוצאת מהקרנה מוקפת באנשי אש"ף ובחבורה הערבית. ליפשיץ אמר: "בואו נסתלק מכאן, שלא נתקל בה. כי אז אני מפוצץ את מסיבת העיתונאים של מחר".

עמוס גיתאי מצטרף אלינו. גם הוא מביע את דעתו השלילית על הסרט החד-צדדי והעיוני של רדגרייב. ואני יושבת בתוך החבורה הזאת וחושבת: אלוהים אדירים, איך שהגברת ואנסה רדגרייב הפכה את כולנו פיתאום לפטרונים של מדינת ישראל!

למחרת, ב־9 בבוקר, עמד להתקיים הריון שהובטח לי בלעדית על-ידי רדגרייב. אני יכולה להגיד שהעיתון אצלי היה מחודד לכבוד הראיון הזה. התייצבתי ב־9 בדיוק בפתח חדרה של ואנסה. הדלת נפתחה עליידי השמן הגוף. אמרתי לו שיש לי ראיון עם גברת רדגרייב,

לחתי עליידי המוסד, כדי להוציא ממנה אינפורמציה.

איש אש"ף, מוחמד עבד-אל-רזאק ניגש אלי, הכניס אותי לחדרו ואמר לי: מה את שמה לב למה שהיא אומרת לך? אל תקחי אותה ברצינות!

רדגרייב התחילה להתרוצץ במסיבת דרונות. היא רצתה לעזוב את הפסטיבל מייד. לידי שריגאנו התווכחה אתה. רדגרייב, כך נודע לי, קיבלה 60 אלף דולר כדי שתציג את סירטה בפסטיבל, ושתהיה נוכחת במסיבת-העיתונאים ובעימות עם יוצרי הסרטים הישראליים.

היא סירבה לכבד את ההסכם. קודם כל, הודיעה, בשום פנים ואופן היא לא תתעמת עם הישראליים. זה מתחת לרמה שלה — כך אמרה, להתווכח עם שני יוצרי-קולנוע אנונימיים. כמו גיתאי וקסמן.

אחר כך הודיעה שלא תסכים למסיבת עיתונאים פתוחה, מכיוון שהיא אינה מדברת לפני קהל. היא ביקשה לערוך את מסיבת-העיתונאים בחדרה, והעיתונאים שיוורשו להשתתף במסיבה חייבים לעבור את אישורה.

הנהלת הפסטיבל נאלצה להסכים לדרישה. אך רדגרייב שינתה את דעתה מייד לאחר מכן, והודיעה שהיא רוצה לעזוב מייד.

הדבר היה בלתי-אפשרי. קאמרניה מרוחקת שעות נסיעה מנמל התעופה קטניה. צריך היה להזמין מונית מקטניה וצריך היה להזמין מקום במטוס. כל זה לקח זמן. לידי שריגאנו וקציני-העיתונות, סימון מזרחי, נכנסו ללחץ. ואנסה רדגרייב על מיוודותיה. עם גרי הילי השמן הגוף ועם הגברת האנגליה, יצאו את החדרים והלכו לכיוון המעלית. ברגע זה אמרתי לדני וקסמן: היא גם לא העניקה לי ראיון, גם טענה שאני סוכנת של המוסד, או לפחות אגיד לה מה דעתי על הסרט שלה.

„ציונית

מזויינת!”

באתי לכיוון רדגרייב, שפסעה מולי, ואמרתי לה: הסרט שלך מלא שינאה, כולו נודף ריח אנטי-שמיות והוא אופייני לפטרונים הבריטי המפורסם. שסיכסך מל-כתחילה בין היהודים והערבים בארץ ישראל. זהו סרט שנעשה על-ידי אדם שוא. זהו סרט פרופגנדה נודף ארס. רדגרייב לא הניחה לי לסיים את המישפט וסייגה מבין שינייה: „את לא טובה, שום דבר טוב לא יוצא מישראל, כל מה שיש קשור בישראל — מסריח“.

המעלית בלעה אותה לפני שהספיקה לסיים את המישפט.

אחר כך, כשני וקסמן ואני ירדנו במעלית, היא עמדה לפתחה עם גרי הילי ועם מזכירתה. הפניתי לעברה את המציג למה ואמרתי לה: אריק, כעת, כשגילית שאני סוכנת של המוסד, מותר לי לקחת תמונות — והתחלתי לצלם.

אני לא צלמתי, לכן שום דבר לא יצא. אבל את רדגרייב הצלחתי להרתיע. היא רדפה אחרי, ניסתה לחטוף לי את המצלמה כשהיא צועקת, „פאקינג יונייטד!“ או בתרגום חופשי — „ציונית מזויינת!“ הזקן גרי הילי החזיר החזיק אחריה, והתחיל לרדוף אחרי. אחריהם השתרכה הגברת האנגליה, ששכחה את נימוסיה והחלה חובטת בי בארנק.

וקסמן עמד המום מצד, יוסוף שאהין, הבימאי המצרי, סיפר לי אחר כך, שהוא כל-כך נדהם מהסצנה, עד שנאלץ דום. רק מוחמד עבד-אל-רזאק, נציג אש"ף, יצא לעזרתי והפריד בינינו, כשהוא מנטרל אותי מהארנק של האנגליה ומהקללות של ואנסה רדגרייב, שלא הפסיקה לקלל. בשלב זה היא איבדה לגמרי את השליטה על עצמה והתחילה לחבוט גם בלידי שריגאנו.

היה ברור לנו, כי יש לקיים את מסיבת העיתונאים, עם או בלי ואנסה רדגרייב. היא עצמה מיהרה להסתלק מהמקום. בימאי הקולנוע קוטסה גאברס סיפר לי, מאוחר יותר, כי נהגיהמונית, שהביא אותו מנמל התעופה קטניה לקאמרניה, סיפר לו על אשה אנגליה שצרחתה כל הדרך. גאברס, אחרי ששמע את הסיפור, העלה סברה כי רדגרייב, בחוש של כוכב, הבינה שהיא הולכת להפסיד בעימות עם הישראליים ולכן החליטה לעזוב — לא אחרי שערכה סצנה גדולה.

במהלך ארוחת-הבוקר נודעו לנו פרטים נוספים על האירועים שקדמו למריבה שלי עם רדגרייב: הסתבר, כי מישוה הגניב מחמת לדלתה של רדגרייב פתק כתוב ערבית, שבימאי הקולנוע הערביים לא

יתמכו בה בעימות עם הישראליים. שמועה אחרת טענה, כי הגברת דרשה ארוחת-בוקר בחדרה, דבר שאינו מקובל במועדון הים התיכון, ותחת ארוחת-בוקר הוכנס מתחת לדלתה פתק מעליב. נאמר לנו גם, כי התגובות שרדגרייב קיבלה על סירטה מבימאי הקולנוע הערביים היו פשוטות, והיא התאכזבה כשהסתר לה, שהערבים אינם תומכים נלהבים של הסרט שלה.

כיסוי

בכל העיתונים

מסיבת-העיתונאים התקיימה ב־11 בבוקר, ברחבה שלב המועדון. זו היתה מסיבת-העיתונאים הגדולה ביותר של הפסטיבל. היה ברור שפרשת ואנסה רדגרייב הפכה לאירוע החשוב ביותר בפסטיבל. על הבימה ישבו עמוס גיתאי ודני וקסמן, ואת האירוע הנחה העיתונאי התוניסאי פאריד בוגדיר, שביקש ממני בכל לשון של בקשה שלא לפרסם תמונה שלו עם השניים.

המסיבה התקיימה בצרפתית, ופתח אותה כתב העיתון הצרפתי השמאלי ליבראסיון, פרנק אשכנזי. שדיבר נגד הסרט החד-צדדי של ואנסה רדגרייב. דבריו זכו במחיאות-כפיים.

אחרי דיבר דני וקסמן. הוא דיבר עברית, ואת דבריו תרגם לצרפתית סרג' אנקרי. וקסמן אמר: „פגשנו את ואנסה רדגרייב אתמול. במשך 45 דקות היא דיברה ואנחנו הקשבנו. באנו לפסטיבל עם הסרט חסותי. כדי לנסות ולהראות לקהל הצופים כאן צורה אחרת של אנשים בישראל. כלומר, באנו להראות כי בישראל חלה התעוררות ואנשים מתחילים להבין את הבעיה של הערבים והיהודים החיים ביחד בישראל. הסרט שלי עוסק בפתח של היהודים והערבים מפני הצפוי, אם הדברים לא יעצרו באיזהו מקום. ואילו הסרט שלה הוא סרט של בן-אדם, זה, הוואה דברים מבחוק. זהו סרט שנעשה בשינאה, בשימוש באפקטים זולים, המזכירים פרופגנדה לי שמה.“

עם יוצר פוליטי פלסטיני אני יכול להגיע להבנה, כי הבעיה היא של שינוי, עם ואנסה רדגרייב — לא. כשאתה בא לפסטיבל, אתה מציג את הסרט שלך, ואתה מקווה לגשר על פערים ולהביא להבנה. בשלב זה שאלה עיתונאית תורכית מדוע עזבה ואנסה רדגרייב את הפסטיבל, פאריד בוגדיר אמר, בשם הנהלת הפסטיבל, כי רדגרייב עזבה משטמים טכניים. עיתונאי צרפתי קם וביקש את רשות-הדיבור וסיפר, כי רדגרייב עזבה אחרי שכינתה אותי סוכנת של המוסד, ואחרי שערכה סקאנדל בלובי של המלון.

דני וקסמן אמר: „לי ברור מדוע עזבה הבוקר, היא הבינה שהסרט שלה גרוע, שהוא לא עבד על הרבה אנשים“. כאשר נשאל אם לדעתו גורם הסרט נזק, השיב וקסמן: „אני לא חושב שהיה עשה נזק. הבעיה הפלסטינית יותר מדי חשובה מכדי שיעשו עליה סרטים בצורה שכזאת.“ עמוס גיתאי מקבל את רשות-הדיבור, גם הוא מביע את הסתייגותו מסירטה החד-צדדי של רדגרייב, למרות שיש בסרט עובדות נכונות. הוא מסתייג מהאפקטים והאמצעים הוליים שבהם בחרה רדגרייב להעביר את המסר שלה.

בתורו שמכתיב את ליבי, סיפרתי לבאים על ישראל האחרת, על הפגנת 400 האלף. מוחמד עבד-אל-רזאק, נציג אש"ף, ביקש את רשות-הדיבור וענה לי, שהפלסטינים אסור להיות בפלסטין, ולכן אין להם אפשרות לעשות בה סרטים. לכן הוא מברר על יוצרי סרטים כמו ואנסה רדגרייב, שלקחו את המשימה על עצמם.

יוסרי נאצראללה, עוזרו של בימאי הרקולנוע המצרי יוסוף שאהין, מבקש את רשות-הדיבור. הוא מדבר על אופיו החד-צדדי של הסרט, מדגיש את אופיו התעמולתי. יוסרי הוא אינטלקטואל צעיר ומבריק, בשלב מאוחר יותר הוא מסביר לי שהפלסטינים אינם יכולים להסתייג מ-ואנסה. מכיוון שהיא הידידה האחת שיש להם באמת בעולם.

מסיבת-העיתונאים נמשכת ונמשכת. כמי עס כולם שוללים את סירטה של ואנסה כסרט תעמולה מובהק.

ברור לגמרי: פרשת ואנסה רדגרייב תוכה למחאת בסיקור בכל העיתונים הצרפתיים החשובים. העיתונאים ממרהים לטולקס לי ספר למערכות עיתונאים, הטלוויזיה הר צרפתית, שהובטח לה עימות, מסתפקת כעת בראיונות קצרים עם גיתאי, עם וקסמן ואפילו איתי.

